

דרך אגדה

ביטאון המרכז להוראת האגדה - מכללת אפרתה

א

בעריכת
מנחם כ"ץ וישראל רוזנסון

תשנ"ח
אפרתה - מכללה לחינוך
ירושלים

ועדת המערכת:

ד"ר יאיר ברקאי, ד"ר צבי גסטוירט, הרב אבי וולפיש,
ד"ר לאה חובב, פרופ' אפרים חזן, ד"ר רפאל ירחי,
ד"ר גבריאל חיים כהן, מנחם כ"ץ, הרב עמוס סמואל,
ציון עוקשי, אסתר קולומבוס, פרופ' מיכאל רוזנק,
פרופ' אביגדור שנאן

המשתתפים בחוברת:

מיכאל גרוס, מכללה תורנית לבנות, ירושלים.
חמדה גיטלמן, מכללת אפרתה, ירושלים.
ד"ר אהרון דיטשר, מנהל עמיתי ירושלים – מרכז לכת אדם בכיר
לחינוך היהודי, ירושלים; האוניברסיטה העברית, החוג לחינוך,
ירושלים.
הרב אברהם וולפיש – מכללת "הרצוג", אלון שבות.
ד"ר לאה חובב – מכללת "אפרתה", ירושלים.
ד"ר רפאל ירחי – מכללת "אפרתה" ומכללת "ליפשיץ", ירושלים.
מנחם כ"ץ – מכללת "אפרתה", ירושלים.
יצחק רוזנברגר – מכללת "אפרתה", ירושלים.
ד"ר ישראל רוזנסון – מכללת "אפרתה", ירושלים.
גלעד שטראוס, אולפנה כפר פינס.

כל הזכויות שמורות למכללה לחינוך אפרתה
הוצאת מכללת "אפרתה" רח' בן יפונה 17
ת.ד. 10263 ירושלים 91102
טל' 02-6717745

הודפס בדפוס "המקור" ירושלים
עיצוב והפקה: אריה בנר, ירושלים
סדר ועימוד: אי שטרן, ירושלים

תמונת השער: "פתח לנו שער" מתוך חזרת השי"ץ לנעילה, יום כיפור, דף מתוך
"מחזור ליפסיה", דרום גרמניה, על ידי סופר בשם "מנחם" בשנת 1320 לערך,
לייפציג, ספריית האוניברסיטה, כת"י V.1102, לקוח מ:
E. Katz (ed.) *Machsor Lipsiae, I-II: Facsimile and Introduction*, Liepzig 1964
תודתנו לספריית האוניברסיטה בלייפציג ולרב אליהו כ"ץ, רבה של באר שבע על
הרשות להשתמש בכתב יד.

תוכן העניינים

5	פתח דבר	
9	ארבע כוסות בליל פסח בראי האגדה	מנחם כ"ץ
	גאולה לאומית או דתית:	אברהם וולפיש
24	ניתוח רעיוני וחינוכי של מדרש	
	"חורים ברשת הפשט"	מיכאל גרוס
58	— ארבע גישות להבנת הסיפור "יוסף מוקיר שבת"	
75	תפיסתו של הילד את ספרות האגדה	אהרון דיטשר
	האומר דוד חטא	ישראל רוזנסון
92	— אינו אלא טועה? דיון מדרש-חינוכי	
	הלכה ואגדה במשנה ובתוספתא ברכות פרק א'	יצחק רוזנברגר
126	— ארבעה גילויי תגובה לחורבן	
	זאב יעבץ, עיבוד אגדות חז"ל לילדים	לאה חובב
152	— התיאוריה והמעשה	
	"כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה"	רפאל ירחי
171	— היבטים פדאגוגיים, אפיסטמולוגיים ומוסריים	
		מדרש יוצר
201	תערוכת התפילה מדרש עכשווי	גלעד שטראוס
		מדרש בפעולה
	מערכי שיעור בנושא:	חמדה גיטלמן
217	שלום מול מחלוקת באגדות חז"ל	
		זוטות
227	קייטנת "סיפורי חז"ל בלבוש קל"	